

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Epistolai tu hagiū Isidōru tu Pēlusiōtu

Isidorus <Pelusiota>

Parisiis, 1585

Quid άσκησις, μικροψυχια, οικονομια & συνάγ[ει]ν, interdum significant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71898)

licos eundem esse cenfeo. Epiphanius enim magni nominis Episcopus hæref. 67. inter cætera quæ de Hieracitis memoria prodidit, hoc quoque narrat, eos hoc nomine merito suggillari, quod *συνεσώατες* mulieres ad ministeriũ habeant. Turpem autem ac scandali plenam *συνεσώαζιν* (hoc est contubernium, vel, ut quibusdam placet, cohabitationem) *ἀγάπλω* quoque, si superis placet, appellabant, & *ἀγαπητὰς*, mulieres eas, quas contubernales adhibebant, ut patet ex eo Gregorij Naz. Carmine, quod inscribitur, Præcepta ad virgines vbi, quemadmodum & plerisque aliis locis falsissimè simul & acerrimè huiusmodi fæda contubernia insectatur, atque addubitare se ait, inter cælibes an inter conjugatos huiusmodi homines reponere debeat, an genus quoddam inter virosque medium constituere, quo ij contineantur. Extrat etiam apud Chrysostomũ Tractatus, in quo ex professo eos exagitat, cui titulus est. Quod viri cum mulieribus non cohabitent: vel potius, ut eum citat Damascenus in Parallelis, *πρὸς τὰς ἑρπύρας συνεσώαζεις*. Vide etiam de hac re Epiphanius hæref. 78. vbi ostendit, vnde impurissimi homines ex Scriptura *ἑρπύρας* & *ἀγαπητὰς* probare nitebantur: & hæref. 80. vbi aduersum eos disserit.

Quid *ἀσκησις*, *μυροψυχία*, *διδασκαλία*, & *συνάγειν*, interdum significent. CAP. XL.

QVAELIBET ars ac scientia vocabula quædam ad usum suum sic accommodavit, ut in alienam planè significationem migrasse videantur. In his igitur Interpretes, qui verbum verbo reddere student, meo quidem iudicio nihil aliud agunt, quàm ut pro luce meras Lectotibus tenebras offundant. Quod, ut planum fiat, aliquot huius rei exempla proferre non erit alienum. *ἀσκησις*, quid vulgò significet, neminem Græci sermonis tam rudem esse arbitror, qui ignoret. Quam autem apud sacros Authores interdum significationem habeat, ij demum norunt, qui in eorum lectione versati sunt. *ἀσκήν* enim ipsis, absolute positum est, vitam sanctam ac religiosam profiteri. Vnde etiam *ἀσκησις*, vel *ἀσκητικὸς βίος*, pro pio, ac Dei cultui dicato atque consecrato vitæ genere usurpatur: & *ἀσκητής* appellari solet, qui pietatis colendæ studio se totum mancipavit. Ac quanquam huiusmodi vox plerumque iis duntaxat tribuatur, qui ad Monasticam vitam se contulerunt (vnde etiam apud Basilium Regulæ illæ, quas Monachis sanciebat, *τῶν ἀσκητικῶν* inscribuntur:) certum est tamen eam latius patere, atque ad eos omnes etiam pertinere, qui tamen palam ac publicè concepto voto Monasticis legibus sese minimè obstrinxerint, tamen in mundo ita viuunt, ac si in Monasterium concessissent, atque abiectis omnibus voluptatibus ac vitæ huiusce curis totos se ad pietatis cultum, & diuinarum rerum meditationem conferunt. Cùm igitur *ἀσκησις* in hoc significatu sumi debet, quid afferri potest, quin is parum commodum Interpretem se præster, qui exercitationem vertit? Verbi gratia, apud Epiphanium hæref. 67. hæc verba habentur: *ὁ δὲ Ἱερακὴς τῶ μὲν ὄντι πολλὴν εἶχε τὴν ἀσκησιν, οἱ δὲ μετ' αὐτὸν αὐτὴ μαθηταὶ καὶ ἑπὶ τὸν κοινόν.* Quo loco fertit Cornarius, Multam exercitationem habuit: ad verbum quidem rectè, ad exprimendum autem sensum parum appositè. Hoc enim vult Epiphanius Hieracem quidem se vera & seriò religiosum in vitæ ratione, ac summa continentia præditum fuisse: ipsius autem discipulos non nisi laruam quandam continentiæ gessisse. Non dissimilis est ratio vocis *μυροψυχίας*, quæ cum aliquando non tam pro animi imbecillitate,

vel, ut tritum apud Theologos vocabulum vsurpem, pusillanimitate, quàm pro ipsius effectu accipiat, profectò nisi id animaduersum ab Interprete fuerit, cum in hoc *μικροψυχία* (hoc est, similtatem & dissidium) pusillanimitatē vertet, quid Author sibi velit, Lectoribus obscurum relinquet. Quale scilicet illud est, quod Chalcedonenſis Concilij Actione 9. habetur. Nam cum Patres Ibam Edesenum Episcopum crimine solutum in pristinam dignitatem restituendum censuissent, atque interim vererentur, ne ille iniuriarum memor iis, à quibus accusatus fuerat (nam sub ipsius imperio ac diœcesi erant) duriores se fortasse præberet, idcirco sanxerunt, ne quacunque ex causa ipsi in eos animaduerrere liceret, nisi de Archiepiscopi autoritate atque sententia: propter præcedentem (sic enim in ea Actione vertit Interpres) quæ in eis pusillanimitas fuerit effecta & excitata. Quo loco *μικροψυχία*, perspicuitatis causa, similtas verti debuit. Nam quia Theologi imbecillis potius & angusti quàm fortis animi esse censent iniurias vlciſci, ac similtates exercere, idcirco ab effectu *μικροψυχίας* pro similtate sumunt, velut Naz. Orat. de Basil. & de moderand. disput. Ad eundem etiam modum cum innumeris locis Græci Patres *οικονομία* *απὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως τῆς θεοῦ* accipiant, eamque etiam ita Theodorus exponat in Polymorpho, qui tum dispensationem, vel administrationem vertere malunt, quàm incarnationem, vel assumptam humanitatem, vel, nisi hoc vocabulum durius est, inhumanationem, quàm rectè id faciant, ipsi viderint: mihi quidem nihil dicere videntur, quod Lector Græci sermonis ignarus intelligat. Sed & huc quoque refertur potest *τὸ συναγειν*, quod absolute persæpe apud Scriptores sacros ponitur, pro, plebem rei sacræ causa in Ecclesiam cogere. Quodque nos vulgò dicimus, *faire public exercise de sa religion*, hoc verbo aptissime exprimi potest, *συναγειν*, vel, ut apud Socrat. lib. 5. cap. 10. *τὰς συναγωγὰς ποιῆσαι*. i. conuentus agere. Hoc enim ille præter Catholicos solis Nouatianis à Theodosio Imperatore concessum fuisse ait. id quod Epiph. *ἰδίᾳ συναγειν*, vel, *καθ' ἑαυτὸς συναγειν* dicit. Quin *συναγειν* quoque interdum ad communionem admittere accipitur, ut apud Epiph. hæres. 68. *ἀναγκαζομένης Ἀλεξάνδρου τὴν Ἀρείου συναξαρίαν εἰς κοινανίαν δεξασθαι*, vel *κοινωνεῖν τῷ Ἀρείῳ*.

O B S E R.